

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **AND spol. s r. o.**, IČ: 49680749, se sídlem Ve Smečkách 4, Praha 1, zast. Mgr. Jiřím Jaruškem, advokátem, se sídlem Radniční 7a/489, České Budějovice, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2, Praha 1, za účasti osob zúčastněných na řízení: 1) Metro System, a. s., IČ: 26488086, se sídlem Žitná 1319/33, Praha 1, zast. Mgr. Petrem Kuchařem, advokátem, se sídlem Na Pankráci 30a/404, Praha 4, 2) Pražská energetika, a. s., IČ: 60193913, se sídlem Na Hroudě 1492/4, Praha 10, 3) Pražská plynárenská Distribuce, a. s., člen koncernu Pražská plynárenská, a. s., IČ: 27403505, se sídlem U Plynárny 500, Praha 4, o kasační stížnosti společnosti Metro System, a. s. proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2009, č. j. 5 Ca 214/2005 - 99,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Společnost Metro System, a. s. **je povinna** zaplatit žalobkyni na náhradu nákladů řízení částku ve výši 2880 Kč do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Společnost Metro System, a. s., žalovaný a osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 6. 6. 2005, č. j. MHMP-103866/2005/OST/Kš, žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu městské části Praha 1 (dále jen „stavební úřad“) ze dne 18. 9. 2003, č. j. Výst. 3143/03-Do-2/1319, kterým byla společnosti Metro System, a. s. podle § 68 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním

řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, dodatečně povolena změna stavby „*novostavba domu včetně přípojek kanalizace, vody, elektro, Praha 1, Nové Město čp. 1319, Žitná 33*“. V odůvodnění žalovaný uvedl, že stavební povolení na předmětnou stavbu (rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 19. 12. 1997, č. j. Výst. 5452,5521,5613,5748/97-He-2/1319) nabylo právní moci dne 7. 1. 1998 a rozhodnutím téhož úřadu ze dne 6. 10. 1999, č. j. Výst. 3593/99-He-2/1319, byla platnost stavebního povolení prodloužena do dvou let od právní moci tohoto rozhodnutí, tj. od 4. 11. 1999. Lhůta pro zahájení stavby tedy skončila dnem 4. 11. 2001. Žalovaný shledal, že podle stavebního deníku byly dne 1. a 2. 11. 2001 na stavbě provedeny práce směřující k její realizaci (mj. skryvka celé staveništní plochy v hloubce cca 30 cm), se stavbou tedy bylo ve stanovené lhůtě započato a stavební povolení nepozbylo platnosti. Žalovaný poukázal na to, že jediná definice pojmu *zahájení stavby* je obsažena v § 11 odst. 1 písm. c) zákona č. 229/1991 Sb., podle něhož se zahájením stavby rozumí datum skutečného zahájení stavby, zapsané ve stavebním deníku a oznámené stavebnímu úřadu, pokud byla stavba zahájena do dvou let od vydání stavebního povolení. Podle názoru žalovaného jsou popsány stavební práce nepochybně pracemi, které je možno považovat za zahájení stavby, neboť směřují k realizaci stavby. Z oznámení o zahájení stavby vyplývá, že tyto práce byly skutečně provedeny a zaplacený; ve stavebních pracích bylo pokračováno minimálně v listopadu a prosinci 2001. Žalovaný přisvědčil žalobkyni, že předložené faktury výslovně nezmiňují provedení prací dne 1. a 2. 11. 2001, nicméně opačný závěr z nich učinit nelze. Podle žalovaného nemá pro rozhodnutí žádný význam skutečnost, že žalobkyni je znám stav předmětného pozemku od roku 2002; žalobkyně neuvedla, že by pozemek pozorovala v listopadu 2001, ani že by na pozemku v tomto období žádné práce neprobíhaly. Žalovaný dále zmínil, že jeho rozhodnutím ze dne 9. 7. 2003, č. j. MHMP-61856/2003/VYS/Pa/Jd, na které odkazovala žalobkyně, nebylo rozhodováno o skutečnosti, zda stavba byla zahájena, či nikoliv. Úvahy obsažené v odůvodnění zmíněného rozhodnutí nejsou právně závazné; správní orgán neměl k dispozici všechny doklady, které jsou podkladem žalobou napadeného rozhodnutí. Ze zápisu o místním šetření konaném v rámci uvedeného řízení dne 19. 6. 2003 nevyplývá, že by správní orgán učinil zjištění vedoucí k závěru, že stavba nebyla zahájena; účastníci pouze do protokolu uvedli svá vyjádření a správní orgán konstatoval průběh drobných prací u okraje pozemku. Z fotodokumentace předložené žalobkyní dne 30. 5. 2005 vyplývá, že zemní práce byly na předmětném pozemku skutečně provedeny. Žalovaný proto již nerealizoval výslech svědka arch. L. N. k době pořízení fotografií, neboť tyto podle názoru žalovaného zobrazují pozemek v době, kdy již byla stavba zahájena. Žalovaný shledal, že důkazy dostatečně prokazují zahájení stavby nejpozději ke dni 2. 11. 2001, tedy v době platnosti stavebního povolení. Doplnil, že Hygienická stanice hlavního města Prahy souhlasila s vydáním rozhodnutí a stanovenou podmínku předložení hlukové studie v rámci kolaudačního řízení stavební úřad převzal do svého rozhodnutí, tedy v tomto ohledu nepochybil. Žalovaný podotkl, že otázka nadměrného obtěžování hlukem při provozu dokončené stavby bude předmětem kolaudačního řízení včetně možnosti postupu podle § 81 odst. 3 stavebního zákona. Žalovaný se neztotožnil s názorem žalobkyně o nedostatečném vypořádání námitek a konstatoval, že stavební úřad podrobně uvedl, z jakého důvodu je zamítl; s odůvodněním stavebního úřadu se žalovaný ztotožnil. Tvzení žalobkyně o omezení provozu její stavby navrhovanou stavbou označil za nekonkrétní, žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, které by tomu nasvědčovaly, ani ze spisu nebyly takové skutečnosti zjištěny. K otázce vyloučení Ing. I. S. z projednávání a rozhodování věci žalovaný poznamenal, že se neúčastnila řízení o změně stavby

před dokončením jako pracovník stavebního úřadu, neboť v době zahájení tohoto řízení již nebyla pracovnící tohoto orgánu. Pokud se podílela na rozhodování v jiných řízeních týkajících se téže stavby, nemůže to být důvodem pro její vyloučení. Žalovaný uzavřel, že neshledal skutečnosti, které by odůvodňovaly změnu nebo zrušení napadeného rozhodnutí.

V žalobě podané proti tomuto rozhodnutí žalobkyně namítala, že rozhodnutí nebylo vydáno na základě přesně a úplně zjištěného stavu věci. Konstatovala, že žalovaný považuje za práce směřující k realizaci stavby skryvku celé staveništní plochy v hloubce cca 30 cm, jiné konkrétní práce nezmiňuje, ani nespecifikuje, proč by tato skryvka měla mít povahu jiné práce na staveništi, která podle projektové dokumentace směřuje k realizaci stavby. Žalobkyně poznamenala, že podle názoru prezentovaného žalovaným by k zahájení stavby postačovala jakákoliv sebenepatrnější činnost na staveništi, např. označení staveniště a první kontakt pracovníka s pozemkem, přičemž další navazující činnost již není vyžadována. Takový výklad není v souladu s § 67 stavebního zákona, které stanovením určité lhůty zamýšlí stanovit konkrétní časové hranice tak, aby zahájení a provedení stavby nebylo odkládáno na dobu neurčitou. Podle žalobkyně proto zahájení stavby znamená započetí a provádění soustavné, organizované činnosti směřující k realizaci stavby a jejímu dokončení, nikoliv pouze provedení přípravných prací na staveništi, na které nenavazuje činnost vedoucí k uskutečnění další fáze výstavby, což by výstavbu neúměrně protahovalo.

Žalobkyně uvedla, že stavební zákon klade důraz na provádění výstavby podle stanovených harmonogramů a bez zbytečných průtahů. Připomněla, že stavebník požádal dne 1. 9. 1999 o prodloužení platnosti stavebního povolení a dne 24. 6. 2002 o prodloužení lhůty k dokončení stavby; oběma žádostem bylo vyhověno, aniž byly ověřovány důvody pro odklad stavební činnosti, přičemž ani prodloužený termín dokončení (31. 12. 2003) nebyl dodržen. Žalobkyně shrnula, že žalovaný porušil zákon tím, že nesprávně vyložil ustanovení § 67 stavebního zákona a zejména pojem zahájení stavby, což činí napadené rozhodnutí nezákonným.

Dále namítala, že se žalovaný neřídil pokynem Městského soudu v Praze obsaženým v rozsudku ze dne 31. 3. 2005, č. j. 9 Ca 144/2004 - 81, jímž soud žalovanému uložil, aby znovu posoudil otázku platnosti stavebního povolení za použití všech disponibilních důkazních prostředků a s přihlédnutím ke všem okolnostem, jež v řízení vyšly najevo. Žalovaný si podle žalobkyně opět vystačil pouze se zápisy ve stavebním deníku a doplnil dokazování jen o doklady stavebníka. Žalobkyně uvedla, že tyto důkazy dokládají provedení blíže nespecifikovaných prací od konce listopadu do prosince 2001, tedy po uplynutí lhůty stanovené pro zahájení stavby. Žalovanému vytkla, že nezjišťuje skutkový stav na základě nabízených důkazních prostředků (výslech arch. L. N., důkaz spisem žalovaného č. j. MHMP-61856/2003/VYS/Pa/Jd), ale na základě svých úvah a podle hlediska pravděpodobnosti. Žalobkyně připomněla, že od počátku zdůrazňovala, že stavba nebyla ve stanovené lhůtě zahájena, se stavem pozemku, na němž stavba probíhá, je dobře obeznámena, neboť její pozemek s ním bezprostředně sousedí.

Žalobkyně poukázala na rozhodnutí žalovaného č. j. MHMP-61856/2003/VYS/Pa/Jd, ze dne 9. 7. 2003; v daném řízení dospěl žalovaný při místním

šetření dne 19. 6. 2003 ke zjištění, že nic na předmětném pozemku nesvědčí tomu, že stavba byla zahájena, nejsou viditelné práce, které by bylo možno považovat za práce směřující k provedení stavby podle ověřené projektové dokumentace, ani ve stavebním deníku nejsou takové práce zaznamenány. Pokud žalovaný při místním šetření dne 19. 6. 2003 konstatoval provedení drobných prací u okraje pozemku, lze obtížně usuzovat, že tyto práce byly započaty do 4. 11. 2001; mohly být provedeny po 4. 11. 2001, ale také předtím v rámci zjištění statiky okolních budov po demolici původního objektu. S ohledem na jednorázovost a izolovanost takových prací nelze terénní změny považovat za práce směřující k zahájení stavby. Z fotografií pořízených žalobkyní počátkem roku 2003 vyplývá, že v této době ještě nebyl proveden ani úklid staveniště, který jistě předchází zahájení stavebních prací. Žalovaný však k těmto zjištěním nepřihlédl a nepovažoval je za závazná při hodnocení skutkového stavu.

Žalobkyně upozornila na to, že zástupce stavebníka teprve tři dny před vypršením lhůty oznámil údajné zahájení stavby, byť měl za tím účelem k dispozici již dříve prodlouženou lhůtu dvou let. Tato časová souvislost vzbuzuje pochybnosti, zda stavebník nejednal ve snaze předejít vlastní iniciativě stavebního úřadu, který by ověřením na místě mohl zjistit, že stavba opět zahájena nebyla. Stavebník při místním šetření dne 19. 6. 2003 informoval žalovaného, že stavba měla být do 15. 5. 2003 přerušena, nicméně ani ke dni konání místního šetření nedoznal pozemek žádných změn, které by svědčily zahájení stavby. Navíc přerušování stavby na tak dlouhou dobu podle žalobkyně dokládá, že dříve vykonané práce nemohly znamenat zahájení stavby, neboť k následnému faktickému provádění výstavby nedošlo; stavba byla přeprojektována a byla podána žádost o povolení změny stavby před dokončením, tedy na předmětném pozemku vznikla jiná stavba.

Dále žalobkyně zdůraznila narušení právní jistoty spočívající v rozdílnosti právních závěrů žalovaného, který v rozhodnutí ze dne 9. 7. 2003 konstatoval, že „*k faktickému zahájení stavby nedošlo*“, když „*vyklizování staveniště, provádění sond apod. nejsou stavební práce směřující k provádění povolené stavby podle ověřené PD*“. Naopak v napadeném rozhodnutí žalovaný vyslovil, že se stavbou bylo ve stanovené lhůtě jednoznačně započato.

Žalobkyně namítala, že nebyla vypracována hluková studie, která by se zabývala posouzením rizik provozu vzduchotechniky v závislosti na stavebně-technickém řešení budovy podle projektové dokumentace. Žalovaný svým postupem odsunul řešení této otázky do stádia kolaudačního řízení, kdy může být jinak koncipované umístění vzduchotechniky obtížné. Potřebné podklady proto musí být opatřeny ve stavebním řízení, aby mohl stavební úřad stanovit závazné podmínky výstavby; kolaudační rozhodnutí by mělo řešit odstranění pouze drobných nedostatků skutečného provedení stavby, nikoliv otázky zásadního významu. Na potřebnost akustického posouzení vlivu výstavby na okolní zástavbu se zapracováním případných opatření do projektu organizace výstavby upozorňoval rovněž městský hygienik hlavního města Prahy ve stanovisku ze dne 23. 12. 2002, č. j. 4689/02/P01-HK.

Žalobkyně rovněž žalovanému vytýkala, že nerozhodl přezkoumatelným způsobem o jejích námitkách. Žalovaný se vůbec nevypořádal s tím, že žalobkyni bylo dne 20. 8. 2003 odepřeno nahlédnout do spisu, byla jí zkrácena lhůta k prostudování materiálů, a tím i lhůta k vypracování námitek. Žalobkyně spatřovala zásah do svého vlastnického

práva v tom, že výstavba negativně ovlivňuje provoz hotelového domu Andante č. p. 1408 na pozemku parc. č. 2274 v katastrálním území Nové Město a stavebně-technický stav objektu garáží na pozemku parc. č. 2301/5 v katastrálním území Nové Město. Provoz hotelu trpí v důsledku zvýšené hlučnosti sníženou návštěvností a poklesem tržeb, stříkající beton znečišťuje fasádu. Část pozemku č. 2274 byla bez souhlasu žalobkyně vyzděna, stavebník využívá střechu objektu garáží jako skladovací a odkládací plochu, po střeše se tak bez souhlasu žalobkyně pohybují cizí osoby. Nevhodně provedená injektáž vedla k ucpaní kanalizace v objektu garáží, což má nepříznivý vliv na statiku tohoto objektu v důsledku nedostatečného odvodu srážek spolu se zbouráním opěrné zdi tohoto objektu, které stavebník provedl bez souhlasu žalobkyně.

Dále žalobkyně poukázala na to, že Ing. S. se podílela na vydání rozhodnutí o prodloužení platnosti stavebního povolení ze dne 6. 10. 1999 a rozhodnutí o prodloužení lhůty k dokončení stavby ze dne 29. 7. 2002, vydaného v době, kdy stavební povolení již pozbylo platnosti pro nezahájení stavby ve stanovené lhůtě. Pokud by měl tedy žalovaný objektivně posoudit otázku zániku stavebního povolení, musela by Ing. S. jako ředitelka stavebního odboru žalovaného připustit, že rozhodnutím o prodloužení lhůty k dokončení stavby ze dne 29. 7. 2002 vyhověla žádosti stavebníka, aniž k tomu byly splněny zákonné předpoklady, tj. platné stavební povolení. Podle žalobkyně tudíž musí být Ing. S. podjatá. Žalovaný navíc pochybil v tom, že se otázkou vyloučení Ing. S. zabýval v odůvodnění napadeného rozhodnutí a nerozhodl o ní ve výroku.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 30. 6. 2009, č. j. 5 Ca 214/2005 - 99, napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V odůvodnění soud uvedl, že závěr žalovaného o zahájení stavby ve lhůtě pro její zahájení, končící v pondělí dne 5. 11. 2001, nemá oporu ve skutkových zjištěních a je nesprávný. Ze žádného stavebního předpisu nevyplývá, kdy dochází k zahájení stavby, proto je třeba vycházet z konkrétních okolností případu. Podle ustálené praxe se stavba považuje za zahájenou provedením prvních stavebních či jiných prací na staveništi směřujících k realizaci stavby podle projektové dokumentace ověřené ve stavebním řízení. V daném případě učinil žalovaný závěr o zahájení stavby z údajů obsažených ve stavebním deníku s tím, že z tohoto deníku jednoznačně vyplývá, že ve dnech 1. a 2. 11. 2001 byla provedena skrávka celé staveništní plochy v hloubce cca 30 cm. Porovnáním údajů ve stavebním deníku měl však soud za to, že práce v uvedeném rozsahu provedeny nebyly, neboť skrávka zeminy byla prováděna také v následujících dnech. Soud doplnil, že skrávku zeminy, úklid staveniště či výkop ohledávacích sond nelze bez dalšího označit za zahájení stavby. Z důkazů, které měl žalovaný k dispozici, nelze dovodit cílenou činnost stavebníka směřující k realizaci stavby. Tento názor soudu se opírá také o skutková zjištění, která učinil odbor výstavby žalovaného v rozhodnutí ze dne 9. 7. 2003, č. j. MHMP-61856/2003/VYS/Pa/Jd, v němž bylo konstatováno, že nic nenasvědčuje tomu, že stavba byla zahájena; nebyly viditelné práce, které by bylo možno jednoznačně považovat za práce směřující k provedení stavby. Toto konstatování žalovaného je v souladu s protokolem z místního šetření ze dne 19. 6. 2003, ve kterém správní orgán zaznamenal pouze drobné úpravy u kraje pozemku; uvedená zjištění dále korespondují s fotografiemi přiloženými žalobkyní v rámci odvolacího řízení o povolení změny stavby. Městský soud v Praze shledal, že nebyly-li v roce 2003 na staveništi zjištěny práce, které by jednoznačně směřovaly k realizaci stavby, nelze práce provedené ve dnech 1. až 5. 11. 2001 označit za okamžik

zahájení stavby. Městský soud v Praze dále poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 3 As 17/2008, podle něhož je třeba skrývku ornice považovat za přípravné práce směřující k přípravě terénu pro provedení stavby, která ovšem vlastním provedením stavby ještě není, obdobně je třeba nahlížet vytýčení osy sloupu reklamního zařízení. Uvedené hodnocení není podle názoru Městského soudu v Praze ani v rozporu s prvorepublikovou judikaturou nejvyššího správního soudu, neboť dovodit, že došlo k zahájení stavby, bylo by možné pouze v případě, že by na skrývku zeminy navazovaly další práce směřující k realizaci stavby. V posuzovaném případě tomu tak nebylo, ještě v roce 2003 totiž byly na místě stavby zaznamenány pouze drobné úpravy u okraje pozemku. Městský soud v Praze přisvědčil tvrzením žalovaného, že úvahy obsažené v odůvodnění správního rozhodnutí nejsou pro jiný správní orgán závazné. V daném případě ale rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 7. 2003, č. j. MHMP-61856/2003/VYS/Pa/Jd, obsahovalo skutková zjištění týkající se stavu staveniště, a proto bylo povinností žalovaného zahrnout tato zjištění do celkového hodnocení věci. Z tohoto důvodu považoval Městský soud v Praze pouhý odkaz na nezávažnost jiného správního rozhodnutí za nedostačující. Soud dále uvedl, že o námitce vyloučení pracovnice žalovaného mělo být rozhodnuto samostatně před vydáním napadeného rozhodnutí. Žalovaný však o vyloučení pracovnice nerozhodl, důvody nevyloučení pouze zmínil v odůvodnění napadeného rozhodnutí, které proto trpí procesní vadou, jež mohla mít vliv na jeho zákonnost. Za dané procesní situace se Městský soud v Praze blíže nezabýval dalšími námitkami a napadené rozhodnutí pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem podle § 76 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Proti tomuto rozsudku podala společnost Metro System, a. s. (dále jen „stěžovatelka“) včas kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. a navrhla, aby soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Konstatovala, že soud nesprávně přikládá zásadní význam otázce zahájení stavby, která nebyla předmětem řízení o změně stavby před dokončením. Za zahájení stavby se v souladu s aktuální odbornou literaturou a praxí považuje provedení stavebních či jiných prací na staveništi, které směřují k realizaci stavby podle projektové dokumentace ověřené ve stavebním řízení; podpůrným hlediskem může být zápis do stavebního deníku. Podle stěžovatelky je zřejmé, že vyklizování staveniště, provádění sond a pod. jsou práce směřující k realizaci stavby. Provádění prací bylo doloženo zápisy ve stavebním deníku, fotografiemi, čestným prohlášením stavebníka, protokolem o předání stavby, objednávkou na odstranění elektrorozvaděče, dopisem dodavatele Ptáček spol. s r. o., nabídkou a fakturami společnosti VÁHOSTAV BOHEMIA, s. r. o. Argumentace soudu, že zahájením stavby je třeba rozumět započetí a soustavné provádění prací, nemá oporu v zákoně ani v prvorepublikové judikatuře a jde zcela nad jeho rámec. Pokud je stavba jednou zahájena, nemůže stavební povolení pozbýt platnosti uplynutím lhůty k zahájení stavby; v případě nepokračování v zahájené stavbě má podle stěžovatelky stavební úřad jiné nástroje, jak dokončení stavby vymoci. Stěžovatelka dále namítala rozpor napadeného rozsudku s prvorepublikovou judikaturou nejvyššího správního soudu (Boh. A 4415/24), podle které pod pojmem stavby v obecném smyslu rozumějí se všechny ony práce, jichž ke zřízení nové budovy je zapotřebí a projevují se fyzicky nějakou změnou na staveništi samém - tedy i mezní práce, ba i pouhé odklízování překážek stojících v cestě vlastnímu zřízení budovy. Stěžovatelka konstatovala, že v rámci rozhodování žalovaného o obnově řízení

nehrála otázka zahájení stavby žádnou významnou roli, obnova řízení byla zamítnuta z procesních důvodů. Žalovaný proto pochybil, když se v rámci řízení o obnově otázkou zahájení stavby vůbec zabýval, navíc ji podle stěžovatelky vyhodnotil nesprávně, neboť neměl k dispozici všechny údaje a důkazy, které svědčily o skutečném zahájení stavby. Stěžovatelka shrnula, že žalovaný v projednávané věci postupoval zcela v souladu se zákonem, když na základě řádného zhodnocení všech důkazních prostředků dospěl k závěru, že stavba byla řádně zahájena. Městský soud v Praze tudíž nesprávně posoudil právní otázku platnosti stavebního povolení, neboť nezhodnotil další důkazy o zahájení stavby a vyšel pouze z nedostatečných zjištění uvedených v rozhodnutí č. j. MHMP-61856/2003/VYS/Pa/Jd, ze dne 9. 7. 2003. Stěžovatelka zdůraznila, že rozhodnutí může být zrušeno jen v takovém případě, pokud by vada řízení mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Skutečnost, že nebylo rozhodováno o vyloučení pracovnice podle § 12 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, neměla žádný vliv na zákonnost rozhodnutí, neboť výrok rozhodnutí by byl stejný i za situace, kdyby k vadě řízení nedošlo a o vyloučení pracovnice by bylo rozhodnuto samostatným rozhodnutím. Stěžovatelka dále podotkla, že Městský soud v Praze nepřihlédl k námitce ohledně aktuálního stavu stavby. Stěžovatelka provedla stavbu v dobré víře na základě stavebního povolení, dne 21. 9. 2005 bylo vydáno kolaudační rozhodnutí č. j. Výst. 2937/05-Hs-2/1319, které nabylo právní moci dne 26. 9. 2005. Hotel byl následně uveden do provozu a budova je již téměř čtyři roky řádně užívána k povolenému účelu. Stěžovatelka proto označila řízení zahájené žalobkyní za neúčelné a doplnila, že většina námitek žalobkyně je založena na postupu při výstavbě, nicméně aktuální skutečný stav stavby je naprosto odlišný od stavu ke dni podání žaloby. Stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na odůvodnění svého žalobou napadeného rozhodnutí, jež se shoduje s obsahem kasační stížnosti. Z předložených důkazů je zřejmé, že se stavbou bylo započato v rozhodné době a že nejde o jednorázové a izolované práce, jak uvedl soud. Podle žalovaného soud nesprávně dospěl k závěru, že nevykloučení pracovnice žalovaného je procesní vadou, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí. O procesní vadu nejde, protože samotné rozhodnutí o nevykloučení pracovnice Ing. I. S. nemohlo mít vliv na zákonnost rozhodnutí žalovaného; tato pracovnice ve stejném správním řízení nerozhodovala. Žalovaný souhlasil s návrhem stěžovatelky.

Žalobkyně se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnila se skutkovými zjištěními Městského soudu v Praze i s jeho právním hodnocením věci. Stěžovatelka podle žalobkyně interpretuje opatřené důkazy nesprávně a jednostranně, když přehlíží ostatní provedené důkazy, které nehovoří ve prospěch jejího právního názoru. Žalobkyně zopakovala, že ještě minimálně v červnu 2003 nevykazoval pozemek určený k zastavění žádné změny, které by svědčily o zahájení stavby. Pokud se na dotčeném stavebním pozemku projevila jakási činnost, je jisté, že provedené práce nesměřovaly ke zhotovení stavby, protože poté se po dobu minimálně dvou roků (od podzimu 2001 do podzimu 2003) na pozemku nic nedělo. Podle žalobkyně proto stavební povolení pozbylo platnosti. Žalobkyně konstatovala, že formální a předstíraná činnost na stavebním pozemku nemůže založit účinky předvídané stavebním zákonem, a poznamenala, že zápisy ve stavebním deníku nemusí odpovídat stavu na místě samém a lze je vždy uzpůsobit vlastní momentální

potřebě stavebníka. Podle žalobkyně nelze bez platného stavebního povolení rozhodnout o změně stavby před jejím dokončením. Žalobkyně dále uvedla, že správní orgán je povinen o námitce podjatosti rozhodnout ve formě rozhodnutí. Navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatelka podala z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.* Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Stěžovatelkou zmíněný a nijak blíže nerozvedený důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. nemá v projednávané věci opodstatnění, neboť stěžovatelka netvrdí žádná pochybení správního orgánu, která by se vztahovala k žalobou napadenému rozhodnutí nebo k řízení, jehož výsledkem toto rozhodnutí bylo.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující informace nezbytné pro rozhodnutí o kasační stížnosti.

Rozhodnutím ze dne 19. 12. 1997, č. j. Výst. 5452, 5521, 5613, 5748/97-He-2/1319, stavební úřad vydal stavební povolení na novostavbu víceúčelové budovy v místě proluky po demolici domu č. p. 1319, Praha 1 - Nové Město, Žitná 33. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 7. 1. 1998. Rozhodnutím ze dne 6. 10. 1999, č. j. Výst. 3593/99-He-2/1319, byla platnost předmětného stavebního povolení prodloužena do dvou let ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, která nastala dne 4. 11. 1999.

Podáním ze dne 1. 11. 2001 stavebník (právní předchůdce stěžovatelky) oznámil stavebnímu úřadu zahájení stavby. Podle záznamu ve stavebním deníku ze dne 1. 11. 2001 bylo toho dne provedeno projednání polohy na místě, návoz nářadí, začátek se stavební sutí a odpadem - sběr, nakládka a odvoz nákladním automobilem; dále bylo provedeno odsunutí skrývky (jíl, popř. bahno) a odvoz. Dne 2., 5. a 6. 11. 2001 byla realizována skrývka celé staveništní plochy cca 30 cm, nakládka a odvoz materiálu, likvidace zbytkového odpadu. Dne 6. 11. 2001 byly nafoceny sousední objekty, okolí pozemku a prostor staveniště. Dne 8. 11. 2001 pokračovala skrývka prostoru staveniště, byl proveden výkop ohledávacích sond u vedlejší budovy. Ve dnech 12. a 13. 11. 2001 pokračovala skrývka cca 30 cm na celém prostoru staveniště, bylo zjištěno, že sesuvy půdy obnažily zbytky klenbových pasů na více místech. V místě zřícené klenby byly prostřednictvím ohledávacích sond zjištěny sklepní dutiny. Další záznam z dat 12. až 14. 11. 2001 uvádí, že dne 12. 11. 2001 byla provedena skrývka cca 30 cm, obnaženy zbytky základového zdiva a odvezen materiál; dne 14. 11. 2001 rovněž odvoz nashromážděného materiálu z výkopu,

resp. skryvky, odkopání a obnažení sklepního oblouku, popř. sklepních stěn, odvoz suti. Další záznamy ze stavebního deníku správní spis neobsahuje.

Správní spis dále obsahuje fakturu na částku 173 250 Kč vystavenou společností VÁHOSTAV BOHEMIA, s. r. o. stavebníkovi dne 18. 12. 2001 za práce „na základě nabídky z 27. 9. 2001“. Tato nabídka uvádí datum zahájení prací dne 3. 11. 2001 a vyčísluje náklady na „provádění zahajovacích prací v délce 10 dnů“ podle poptávky na částku 251 900 Kč.

Rozhodnutím ze dne 29. 7. 2002, č. j. Výst. 2436/02-He-2/1319, stavební úřad prodloužil lhůtu k dokončení stavby do 31. 12. 2003.

Dne 12. 9. 2002 stěžovatelka stavebnímu úřadu oznámila změnu vlastníka stavby a označila se za nového stavebníka.

Stěžovatelka podáním ze dne 25. 7. 2003 požádala o změnu stavby před dokončením na stavbu: „Hotel ARCHIBALD Žitná“. Žalobkyně uplatnila ve stanovené lhůtě námitky proti změně stavby, v nichž mimo poukázala na to, že v době platnosti stavebního povolení nedošlo k zahájení stavby, což bylo ověřeno při místním šetření dne 19. 6. 2003 a potvrzeno v rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 7. 2003, č. j. MHMP-61856/2003/VYS/Pa/Jd.

Stavební úřad rozhodnutím ze dne 18. 9. 2003, č. j. Výst. 3143/03-Do-2/1319, požadovanou změnu stavby povolil a námitky žalobkyně zamítl. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, v němž vznesla obdobné námitky jako v žalobě.

Žalovaný rozhodnutím ze dne 1. 4. 2004, č. j. MHMP-164808/2003/OST/Kš/Jd, odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 31. 3. 2005, č. j. 9 Ca 144/2004 - 81, rozhodnutí o odvolání zrušil a věc vrátil žalovanému s tím, aby znovu posoudil otázku platnosti stavebního povolení, vypořádal se s námitkou podjatosti své pracovnice a nové rozhodnutí náležitě odůvodnil.

Podáním ze dne 11. 5. 2005 stěžovatelka doplnila do spisu fakturu vystavenou dne 10. 12. 2001 I. Č. odběrateli VÁHOSTAV BOHEMIA, s. r. o. na provedení zemních prací ve dnech 27. a 30. 11. 2001, včetně výkazu práce, a dále fakturu vystavenou dne 13. 12. 2001 I. Č. odběrateli VÁHOSTAV BOHEMIA, s. r. o. na provedení zemních prací ve dnech 1. až 6. 12. 2001, včetně výkazu práce.

Žalovaný následně dne 6. 6. 2005 vydal žalobou napadené rozhodnutí.

Z obsahu spisu žalovaného sp. zn. MHMP 61856/2003 Nejvyšší správní soud zjistil, že žalobkyně podáním ze dne 7. 2. 2003 uplatnila návrh na obnovu řízení, v němž stavební úřad prodloužil lhůtu k dokončení stavby do 31. 12. 2003. Žalobkyně namítala, že stavba nebyla zahájena a přípravné práce před započítáním stavby se omezily pouze na sondy k základům okolních budov, což doložila fotografií staveniště ze dne 27. 1. 2003. Stavební úřad rozhodnutím ze dne 26. 2. 2003, č. j. Výst. 601/03-M-2/1319, návrh žalobkyně zamítl a konstatoval, že žalobkyně měla možnost uplatnit námitky v řízení o prodloužení lhůty k

dokončení stavby, stavební úřad neměl důvod o zahájení stavby pochybovat a předložená fotografie nedokazuje nezahájení stavby. V odvolacím řízení žalovaný nařídil ústní jednání s místním šetřením, které se konalo dne 19. 6. 2003 a bylo při něm zjištěno, že na místě stavby jsou provedeny drobné úpravy u kraje pozemku (u sousedních staveb); stavebník předložil stavební deník vedený od 15. 5. 2003.

Rozhodnutím ze dne 9. 7. 2003, č. j. MHMP-61856/2003/VYS/Pa/Jd, žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí stavebního úřadu č. j. Výst. 601/03-M-2/1319, ze dne 26. 2. 2003. V odůvodnění mimo jiné uvedl, že pro objektivní posouzení věci provedl šetření na místě samém a zjistil, že pozemek nejeví žádné známky provedené stavební činnosti. Stěžovatelka neměla k dispozici stavební deník předchozího stavebníka, proto tvrzení o provádění „*zajišťování sousedních staveb, příprava stavební jámy, provedení plošiny pro injektáž, příprava pro podezděnění sousední garáže*“ zčásti nelze ověřit a ani provedení takových prací nebylo na místě stavby zjištěno; žalovaný navíc tvrzení o přípravě prací na zajištění sousedních staveb označil za sporné. Podle žalovaného nic nesvědčí tomu, že stavba byla zahájena. Nejsou viditelné práce, které by bylo možno jednoznačně považovat za práce směřující k provedení stavby podle ověřené projektové dokumentace, ani ve stavebním deníku nejsou takové práce zaznamenány. Stavba měla být podle oznámení stavebníka ze dne 1. 11. 2001 zahájena k tomuto dni. Z jednotlivých zápisů ze stavebního deníku z 1. až 14. 11. 2001 žalovaný dospěl k závěru, že k faktickému zahájení stavby nedošlo; vyklizování staveniště, provádění sond a pod. nejsou stavební práce směřující k provádění povolené stavby podle ověřené projektové dokumentace. Žalovaný shledal, že žalobkyně nevyužila řádného opravného prostředku a v návrhu na obnovu řízení neuvedla, proč nemohla důvody, o něž návrh opírá, uplatnit již v průběhu původního řízení. Za dané procesní situace stavební úřad nepochybil, když návrhu na obnovu řízení nevyhověl.

Na základě takto zjištěného skutkového stavu posoudil Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost a dospěl k závěru, že není důvodná.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou stěžovatelky, že soud nesprávně přikládal zásadní význam otázce zahájení stavby, která nebyla předmětem řízení o změně stavby před dokončením.

Podle § 54 stavebního zákona *stavby, jejich změny a udržovací práce na nich lze provádět jen podle stavebního povolení nebo na základě ohlášení stavebnímu úřadu.*

Z citovaného ustanovení jednoznačně vyplývá, že stavební povolení, nestačí-li ohlášení stavby, je nutnou podmínkou realizace staveb, jejich změn i udržovacích prací. Splnění této podmínky, tj. existence platného stavebního povolení, proto musí být podle názoru Nejvyššího správního soudu zkoumáno v každé fázi stavby a představuje rovněž podmínku pro vydání rozhodnutí o povolení změny stavby před dokončením. Stavební úřad totiž bezpochyby nemůže povolit změnu stavby, která probíhá bez platného stavebního povolení.

Ke stejnému závěru dospěl Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 24. 9. 2008, č. j. 3 Ads 17/2008 - 68, www.nssoud.cz, v němž vyslovil, že „*jakkoliv je předmětem*

přezkumu napadené rozhodnutí o prodloužení lhůty pro trvání stavby podle § 68 stavebního zákona, v souzené věci je rozhodující určit, zda podle ustanovení § 67 stavebního zákona nezaniklo vydané stavební povolení v důsledku toho, že stavba reklamního zařízení nebyla zahájena do dvou let ode dne, kdy vydané stavební povolení nabylo právní moci.“

Uvedenou námitku proto Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnou.

Stěžovatelka dále tvrdila, že vyklizování staveniště, provádění sond a pod. jsou práce směřující k realizaci stavby, a zpochybňovala argumentaci soudu, že zahájením stavby je třeba rozumět započetí a soustavné provádění prací. Ani této námitce Nejvyšší správní soud nepřisvědčil.

Podle rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 11. 2004, č. j. 10 Ca 171/2003 - 96, publikovaného ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 1101/2007, *„změnu stavby před jejím dokončením podle § 68 zákona č. 50/1976 Sb., stavebního zákona, lze povolit jen tehdy, jestliže s ohledem na stavebně technické určení a účel budoucího užití jde stále o tutéž stavbu, a jen tehdy, byla-li stavba podle schváleného projektu zahájena a nebyla dosud dokončena. Zahájením stavby se přitom rozumí práce, s nimiž bylo započato a které směřují jednoznačně k provedení stavby podle vydaného stavebního povolení a schválené projektové dokumentace.“*

Tento právní názor převzal a potvrdil také Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku ze dne 24. 9. 2008, č. j. 3 Ads 17/2008 - 68, ve kterém konstatoval, že *„skrývkou ornice nedošlo k reálnému zahájení stavby tak, aby byl zjevný určitý hmotný projev zahájené stavby ověřitelný dle projektové dokumentace (jímž by mohlo být např. provedení výkopu základu reklamního zařízení). Skrývku ornice je třeba považovat za přípravné práce směřující k přípravě terénu pro provedení stavby, která ovšem vlastním provedením stavby ještě není, obdobně je pak třeba nahlížet na vytýčení osy sloupu reklamního zařízení. Tyto svým charakterem přípravné práce nelze podle názoru soudu považovat za zahájení stavby ve smyslu vydaného stavebního povolení. Skutečností, že stěžovatel realizoval toliko staveništní přípravu, koresponduje podle zdejšího soudu i ustanovení § 75 stavebního zákona, z něhož lze dovodit, že vytýčení stavby je třeba provést ještě před jejím zahájením.“*

Zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu byl napaden ústavní stížností, kterou Ústavní soud usnesením ze dne 4. 2. 2010, sp. zn. II. ÚS 40/09, odmítl. V odůvodnění uvedl, že *„se v tom případě zcela ztotožňuje se závěry napadených rozhodnutí, že k reálnému zahájení stavby tak, aby byl zjevný určitý její hmotný projev, ověřitelný dle projektové dokumentace (např. vykopání základů) tedy nedošlo (skrývka ornice zde byla pouze přípravou terénu pro provedení stavby a jen přípravnou prací bylo též vytýčení stavby).“*

Vycházejí z citovaných rozhodnutí a ze skutkového stavu zjištěného v projednávané věci Nejvyšší správní soud shledal, že stavba nebyla v době platnosti stavebního povolení zahájena.

Podle § 67 stavebního zákona *stavební povolení pozbývá platnost, jestliže stavba nebyla zahájena do dvou let ode dne, kdy nabylo právní moci, pokud stavební úřad v odůvodněných případech nestanovil pro zahájení stavby delší lhůtu.*

V daném případě stavební úřad prodloužil platnost původního stavebního povolení ze dne 19. 12. 1997 tak, že skončila uplynutím dvou let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí ze dne 6. 10. 1999, č. j. Výst. 3593/99-He-2/1319, která nastala dne 4. 11. 1999. Pro zachování platnosti stavebního povolení bylo tudíž třeba, aby k zahájení stavby došlo nejpozději v pondělí dne 5. 11. 2001, tedy v nejbližší příští pracovní den po neděli 4. 11. 2001, na kterou připadl konec lhůty určené předmětným rozhodnutím (§ 27 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., použitého podle § 192 stavebního zákona).

Z kopií obsahu stavebního deníku Nejvyšší správní soud zjistil, že ve dnech 1. až 14. 11. 2001 byl na staveništi proveden odvoz sutí a odpadu, skrývka celé plochy staveniště v hloubce cca 30 cm a výkop ohledávacích sond.

Popsané činnosti nepovažuje Nejvyšší správní soud za práce jednoznačně směřující k provedení stavby podle projektové dokumentace, neboť se zcela evidentně jedná o úklid plochy staveniště po demolici původního objektu č. p. 1319 (odvoz sutí a odpadu) a dále o přípravné práce spočívající v skrývce o hloubce cca 30 cm a provedení ohledávacích sond. Z těchto prací není nikterak zjevný určitý hmotný projev stavby ověřitelný podle projektové dokumentace, jednalo se o izolované činnosti, na něž nenavazovaly žádné další práce směřující k realizaci konkrétní stavby; naopak veškeré aktivity na staveništi byly následně na dobu delší jednoho a půl roku přerušeny. Z provedených úkonů tedy nelze dovodit cílenou činnost stavebníka směřující k realizaci stavby, a proto Nejvyšší správní soud uzavírá, že k zahájení stavby v době platnosti stavebního povolení nedošlo.

Samotné provedení zmíněných prací v termínu 1. až 14. 11. 2001 je navíc zpochybněno zjištěními žalovaného při místním šetření konaném dne 19. 6. 2003, při němž byly zjištěny toliko drobné práce u kraje pozemku. Nevykazoval-li pozemek stěžovatelky v červnu 2003 žádné znaky toho, že stavba již byla zahájena, čemuž odpovídá i závěr žalovaného vyslovený v jeho rozhodnutí ze dne 9. 7. 2003, č. j. MHMP-61856/2003/VYS/Pa/Jd, Nejvyšší správní soud nemá pochybnosti o tom, že stavba v listopadu 2001 skutečně zahájena nebyla.

Pokud jde o stěžovatelkou připomínaný rozpor napadeného rozsudku s judikaturou prvorepublikového nejvyššího správního soudu, Nejvyšší správní soud konstatuje, že jakkoliv v mnoha případech z této judikatury vychází, není jí vázán. Nesmí se však odchýlit od právního názoru, který již sám vyslovil ve svých rozhodnutích, ledaže by tak učinil prostřednictvím rozšířeného senátu (§ 17 s. ř. s.). K takovému postupu Nejvyšší správní soud neshledal v projednávané věci žádný důvod.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval otázkou vzájemného nesouladu závěrů, k nimž dospěl žalovaný v napadeném rozhodnutí a v rozhodnutí č. j. MHMP-61856/2003/VYS/Pa/Jd, ze dne 9. 7. 2003.

K tomu Nejvyšší správní soud předepisuje, že úkolem soudů rozhodujících ve správním soudnictví je mimo jiné i zajistit soulad jednotlivých vzájemně souvisejících rozhodnutí, tzn. zabezpečit obsahovou shodu různých aktů veřejné správy, které se týkají podobné otázky. V právním státě totiž podle názoru Nejvyššího správního soudu nelze

připustit, aby existovala dvě správní rozhodnutí, která by z podobných skutkových zjištění činila diametrálně odlišné závěry. Pokud soud takové rozpory zjistí, musí se s nimi náležitě vypořádat a svůj postup musí patřičně zdůvodnit.

Obě zmíněná rozhodnutí žalovaného se týkají téže stavby a vyjadřují se k právní otázce, zda byla zahájena v době platnosti stavebního povolení. Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno později, a mělo tudíž respektovat závěry vyslovené v dřívějším rozhodnutí, případně věrohodně a přesvědčivě zdůvodnit, proč tak nečiní. To se ovšem nestalo.

Poukázal-li žalovaný v napadeném rozhodnutí na skutečnost, že při vydání dřívějšího rozhodnutí ze dne 9. 7. 2003 neměl k dispozici všechny doklady, které jsou podkladem napadeného rozhodnutí, Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že pro posouzení toho, zda byla stavba skutečně zahájena je daleko podstatnější provedené místní šetření než faktury, které navíc neprokazují, že výše popsané přípravné práce byly vůbec v době platnosti stavebního povolení realizovány.

Žalovaný se tedy v napadeném rozhodnutí přesvědčivě nevypořádal s právní názorem, který k otázce zahájení stavby zaujal v rozhodnutí ze dne 9. 7. 2003, lhotejso že jím nebylo rozhodováno o skutečnosti, zda byla stavba zahájena, či nikoliv. I správní orgán totiž musí dbát na to, aby svou rozhodovací činností nevytvářel rozpory a nenarušoval právní jistotu a důvěru v právo.

Nejvyšší správní soud proto přisvědčuje Městskému soudu v Praze, že žalovaný měl skutková zjištění popsaná v rozhodnutí ze dne 9. 7. 2003 zahrnout do celkového hodnocení věci a jeho argumentace, jež měla vzniklý rozpor překlenout, je zcela nedostačující.

Namítá-li stěžovatelka, že výrok napadeného správního rozhodnutí by byl stejný, i kdyby bylo o podjatosti Ing. I. S. rozhodnuto samostatným rozhodnutím, a dovozuje-li z toho, že tato vada neměla za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, Nejvyšší správní soud podotýká, že tento argument je pouhou spekulací stěžovatelky, a tudíž není relevantní.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu „*vznesení námítky podjatosti způsobuje, že v řízení o věci samé nesmí být pracovníkem správního orgánu, proti němuž byla námitka podjatosti vznesena, činěny žádné úkony, vyjma úkonů neodkladných. Má-li mít procesní rozhodnutí o tom, zda je pracovník správního orgánu vyloučen, smysl, musí předcházet rozhodnutí o věci samé. Je-li tedy námitka podjatosti vznesena, je pracovník, jemuž jinak projednání a rozhodnutí ve věci přísluší, povinen vyčkat až do rozhodnutí o vznesené námitce. Rozhodovat o této námitce dodatečně zákon neumožňuje*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 7 A 192/2000 - 76).

I v tomto ohledu Nejvyšší správní soud zcela přisvědčuje Městskému soudu v Praze a doplňuje, že v projednávané věci nastala naprosto nepřipustná situace, kdy o námitce podjatosti Ing. I. S. nebylo rozhodnuto a vypořádala ji toliko v odůvodnění meritorního

rozhodnutí právě Ing. I. S. Takové rozhodnutí pak neposkytuje absolutně žádné záruky objektivit a nestrannosti a je zatíženo vadou, jež mohla mít vliv na jeho zákonnost.

Na tomto místě je třeba poznamenat, že výše popsaná vada řízení před odvolacím správním orgánem představuje podstatné porušení ustanovení o řízení (§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.) a měla být sama o sobě prvotním důvodem pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí. S ohledem na skutečnost, že rozhodnutí žalovaného v této věci již bylo jednou z obdobných důvodů zrušeno, Nejvyšší správní soud nespatřuje pochybení v postupu Městského soudu v Praze, který se - patrně veden zásadou procesní ekonomie - vyjádřil také k otázce platnosti stavebního povolení a zahájení stavby.

Pokud jde o námitku, že Městský soud v Praze nepřihlédl k aktuálnímu stavu stavby, Nejvyšší správní soud připomíná, že při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Z hlediska posouzení platnosti stavebního povolení pak není podstatné, zda již stavba byla dokončena či zkolaudována, a stěžovatelkou tvrzené okolnosti (dobrá víra v platnost stavebního povolení a pod.) budou předmětem úvah správního orgánu v řízení o odstranění stavby podle § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona.

Nejvyšší správní soud nesouhlasí ani s tvrzením stěžovatelky o neúčelnosti řízení zahájeného žalobkyní. I kdyby žalobkyně v budoucnu nedosáhla odstranění stavby, která byla postavena bez platného stavebního povolení, docílila v tomto soudním řízení toho, že napadené rozhodnutí bylo zcela po právu zrušeno pro jeho nezákonnost. To je jednou z podmínek pro úspěšné uplatnění případného nároku na náhradu škody podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

Lze tedy uzavřít, že Městský soud v Praze postupoval správně, když napadené rozhodnutí žalovaného zrušil, neboť nebylo rozhodnuto o námitce podjatosti, a současně soud dospěl ke zcela správnému závěru, že předmětná stavba nebyla zahájena v době platnosti stavebního povolení. Kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. uplatněný stěžovatelkou nebyl prokázán, a proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 6. 2009, č. j. 5 Ca 214/2005 - 99, jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 téhož zákona. Stěžovatelka s kasační stížností úspěch neměla, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný kasační stížnost nepodal, nicméně ve svém vyjádření se postavil na stranu stěžovatelky, tedy v řízení rovněž neměl úspěch a nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, vůči neúspěšné stěžovatelce jí tedy náleží náhrada nákladů řízení, které důvodně vynaložila. Soud uložil stěžovatelce nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 2880 Kč do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Tato částka je tvořena náklady právního zastoupení žalobkyně, které zástupce žalobkyně vyčíslil ve vyjádření ke kasační stížnosti. Náklady právního zastoupení žalobkyně představují

jeden úkon právní služby ve výši 2100 Kč podle § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, a režijní paušál ve výši 300 Kč za tento úkon. Jedná se o vyjádření žalobkyně ke kasační stížnosti stěžovatelky, tj. písemné podání soudu týkající se věci samé podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. Právní zástupce žalobkyně doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, k nákladům řízení tudíž podle § 57 odst. 2 s. ř. s. patří částka odpovídající této dani, která činí 20 % z částky 2400 Kč, tj. 480 Kč.

Osoby zúčastněné na řízení o kasační stížnosti nemají podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení, neboť jim soud v tomto řízení neuložil žádnou povinnost a nejsou dány ani důvody zvláštního zřetele hodné pro přiznání náhrady.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. září 2010

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu